

Naturvejlederens Nyhedsbrev

Marts 2024

Bierne vågner

Om vinteren går honningbier i dvale og kommer derfor slet ikke udenfor deres bistade, så længe det er koldt. De sidder tæt sammen og holder en konstant temperatur på 30-32 grader omkring dronningen. På de første lune forårsdage flyver bierne ud og ... ja ... går på toilettet, for de er temmelig trængende efter at have holdt sig hele den lange vinter. Lørdag den 2. marts var min blomstrende kejserbusk fuldstændig summende af bier, og der var travlhed i mit stade. Det er let at forestille sig hvordan bierne på en af de første forårsdage våger sig ud og sidder lidt på brættet foran flyvesprækken, inden de endelig flyver ud og rigtigt prutter igennem - og bagefter lander behageligt i en tidlig krokus. Honningbier kan særligt godt lide ting som spejler solen, når de skal færdiggøre deres forårstoilette. Det kan derfor godt gå ud over en bil, eller de første hvide lagner som hænger og tørrer i forårssolen.... Heldigvis går biklatte af i vask ☺

Spætter med indbyttet hjerne-elastik

Spætterne har travlt, udover den almindelige fødesøgning skal der også ledes efter velegnede redesteder. Når der hakkes i stammerne, er det altså både for at vise sig frem, og for at lokke smådyr ud. De kan godt lide døde gamle træer, og hvis sådan en spættehan kan finde en stor død stamme, så kan man godt være heldig at høre ham levere nogle fede trommesoloer her om foråret.

Spætten hakker 20 hak i sekundet – uden at få hovedpine! Det kan den, fordi dens hjerne er ophængt i elastikker indeni hovedet. Lidt ligesom en DJ-pult, hænger den og gynger uden at banke hårdt ind i kraniekassen. Når spætten har hakket hul og kan høre et dyr møve rundt under barken, bruger den sin 7-8 cm lange tunge til fiske byttet ud.

Kurser og inspiration

Hvis I får lyst til at kigge på kurser, så tilbyder Naturvejledning Danmark faktisk forskellige kurser, og de er åbne for alle. Følg med på hjemmesiden naturvejledningdanmark.dk/uddannelse-kurser. Her lægges der løbende kurser op. Lige nu kan I blandt andet blive klogere på "Udeskole-didaktik i praksis", "edderkopper i formidlingen", "Naturforståelse" - og meget mere.

Naturen i marts

Vipstjerten ankommer fra middelhavsområdet her i marts. Den spankulerer rundt og leder efter insekter, og så vipper den med halen. Det er lykkedes mig at finde en hypotese som forklarer dette: Det skulle efter sigende være et signal til predatorer (rovdyr og andre trusler) om at "jeg har set dig". I hvert fald hvis man skal stole på naturbasen.dk

Hugormehanner vågner når solen får rigtigt fat i de første forårsdage. De kryber kolde og langsomme frem fra deres vinterskjul, og ligger på lune dage og lader kroppen opvarme af solen. Hugormen lever næsten udelukkende af mus, og den kan med sit indre øre opfatte rystelser i jorden – fx når et bytte bevæger sig, eller når vi kommer traskende. Man skal derfor være rigtig heldig, hvis man vil se en hugorm inden den lusker af.

SKIBHUSGÅRDEN
Natur - og friluftscener

Naturvejleder Rikke Molin, rikm@odense.dk,
Skibhusgården Natur og Friluftscener, UngOdense.

Naturvejlederens Nyhedsbrev

På samme side kan I også læse om nuværende og tidligere projekter – fx kan det afsløres, at vi netop har fået fondsbevillinger til at fortsætte Krible-Krable projektet frem til 2028. Den nye projektperiode vil fokusere på overgangen til skolelivet, og målgruppen er derfor i denne periode primært 6 til 9-årige.

Find materialet fra tidligere år, til yngre børn, på hjemmesiden.

Bålmad – Brændenældesuppe

Nælderne er kommet op af jorden, så nu kan der endelig laves en ordentlig omgang vil bålsuppe. Husk at vaske de små nældeskud rigtigt godt, så der ikke kommer jord i gryden.

8 portioner: 1 L brændenældeskud, 2 løg - hakket, hvidløg / ramsløg, 4-6 Kartoffler, 2 L vand, 4 bouillonterninger. Der kan selvfølgelig også smides en omgang flødeost i suppen, det bliver den ikke ringere af...

Vask nælderne og pil bladene af, hvis stænglerne er for grove. Hak løg og nælder. Svits det hele i olie, smid kartofler i tynde skiver i (det giver lidt fylde til suppen), vand og bouillon i gryden og lad det simrer mindst 10 minutter.

Det fungerer rigtigt godt med snobrød eller pandebrød, og urtesmør med årets første ramsløg.

Vild Mad

Østershat er en udpræget vinter-svamp. Du finder den ikke kun i køledisken, men også i det fri på døde bøgetræer, pil og poppel i haver og parker. Den findes om vinteren, og kendes (udover lighed med dem fra køledisken) på grå-brune nuancer, vifteformet facon og glat overside på hatten. Lameller er cremehvide og løber et stykke ned af stokken. De vokser desuden sammen i bundter.

Den kan forveksles med gummihat (*jep, det er et navn*) og korkagtig østershat – ingen af disse er giftige, men tjek lige kendetegn på de to snydehatte, inden du tager afsted.

Østershat er lækker stegt med smør og salt på et stykke ristet brød 😊

